

ادامه از صفحه اول

منارعه بی‌قاعده

دست بر قضا حاضران در میدان اعتراضات اغلب از توده‌های فرودست و حاشیه‌نشین‌اند که دولت و نهادهای رسمی خود را برکشیده آن‌مان می‌دانند. آیا این هشدار جدی به این نهادها است که چنان از این توده‌ها فاصله گرفته‌اند که دیگر منافع آنان را نمایندگی نمی‌کنند؟ اگر پاسخ این پرسش مثبت باشد، باید گفت دولت و نهادهای رسمی نتوانسته‌اند در مناسبات اقتصادی نئولیبرالی از خود صیانت کنند و دچار فریبگی اقتصادی شده‌اند. در میان جریانات سیاسی وضعیت اصولگرایان حادث‌تر است. آنان قرار بود توده‌های فرودست را نمایندگی کنند؛ تکلیف اصلاح‌طلبان که روشن است، آنان همواره خود را نماینده طبقه متوسط قلمداد کرده‌اند. البته این برای‌شان به معنای نادیده‌انگاشتن فرودستان نیست که خود زمانی از این جمعیت بوده‌اند. مسئله اساسی نمایندگی است. کدام جناح سیاسی کشور توان نمایندگی این جماعت فرودست را دارد؟ پاسخ روشن است: هیچ‌کدام! پس بی‌دلیل نیست که اصولگرایان و اصلاح‌طلبان از دولت روحانی عصبانی هستند. دولت روحانی نتوانسته بر مرکزیت خود پافشاری کند و ناخواسته همه جریانات سیاسی و حتی نهادهای رسمی را رودرروی این جماعت فرودست قرار داده است؛ اما وضعیت امروز صرفا حاصل عملکرد روحانی نیست. دولت روحانی نیز همانند دیگر دولت‌ها متأثر از الگوها و مناسبات اقتصادی دولت‌های کوریوراتیسم است؛ الگویی که در نهایت به فاصله مردم و دولت‌ها منجر شده، از دولت سازندگی آغاز شد که داعیه توسعه و سازندگی داشت. دولت‌های کوریوراتیسم دولت‌های نئولیبرالی‌اند که با دو رویکرد درصدد تغییرات اقتصادی و اجتماعی‌اند. رویکرد اقتصادی آنان تأمین منافع جریان‌های قدرتمندی است که در نادیده‌انگاشتن آنان این جریان‌ها قادرند به منازعات سیاسی و اجتماعی دامن بزنند. دومین رویکرد، الگوی دولت مستقل مقتدر است. با تکیه بر این رویکرد، دولت‌های کوریوراتیسمی مدعی‌اند که قادرند آرامش داخلی را دست‌کم در کوتاه‌مدت به وسیله میانجیگری گروه‌ای ذی‌نفع برقرار کنند. با این الگو دولت‌هایی که بر سر کار آمدند، تلاش‌شان بر آن بود تا برای ایجاد توازن قوا و کنترل اجتماعی، جریان‌های ذی‌نفع نزدیک به خود را از منابع اقتصادی منتفع کنند. دولت سازندگی، تکنوکرات‌ها را روی کار آورد و ناگزیر منافع گروه‌های مخالف این جریان را تأمین کرد تا مانع اقدامات آنان نشود. دولت اصلاحات در بیم و امید از این الگویی که چندان مورد پسندش نبود، جان سالم به در برد؛ ولی نتوانست توده‌های فرودستی را که به دلیل منازعات سیاسی- اقتصادی نادیده انگاشته شده بودند، پیرامون دولت خود جمع کند. احمدی‌نژاد با انگشت‌نهادن بر نقطه ملتهب دولت سازندگی و اصلاحات و بهره‌برداری از منازعات زیرپوستی بین فرودستان و تکنوکرات‌ها و طبقه متوسط توانست به قدرت برسد. با اینکه دولت احمدی‌نژاد همه ویژگی‌های یک دولت پوپولیستی را داشت؛ اما می‌توانست با بهره‌گیری از جایگاه اقتدارش در اوضاع اقتصادی استثنائی که به واسطه افزایش قیمت نفت رخ داده بود، دولتی کوریوراتیسمی تمام‌عیار باشد؛ اما نه‌فقط از این کار صورت نگرفت؛ بلکه با مدیریت فاجعه‌بار این دولت منازعات گروه‌های ذی‌نفع دامنه بیشتری پیدا کرد و در دولت روحانی که ناکارآمدی و فقر بر آن چیره بود، به اوج خود رسید. از سوی دیگر حمایت بین‌المللی که دولت روحانی انتظارش را می‌کشید تا در سایه آن دولت مقتدر را بنا کند، شکل نگرفت و منازعات به شکلی عیان به میدان سیاست کشانده شد. در این شرایط، وقایع دی ۹۶ و آبان ۹۸ اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد؛ چون الگوی دولت‌های کوریوراتیسمی به ضد خودش بدل شده است و گروه‌های ذی‌نفع در بدنه دولت جاگیر شده و مانع از هر تغییر اجتماعی و سیاسی مغایر با منافع‌شان می‌شوند.

در این وضعیت منازعه‌ای بی‌قاعده شکل می‌گیرد که شرایط را برای ائتلاف چهره‌های اقتدارگرا فراهم می‌کند. در چهار دهه گذشته نگرش حاکم بر سیاست ایران دولت‌محور بوده است؛ آن‌هم نه دولت‌های تمام‌عیار؛ بلکه دولت‌های نیمه قدرتمند و ضعیف. شکل گرفت و منازعات به شکلی کوریوراتیسمی بر این باورند که دولت‌ها جامعه را شکل می‌دهند. این رویکرد در شرایطی که دولت‌ها از اقتدار لازم برخوردار باشند، چندان دور از انتظار نیست؛ اما کنارتنهادهن جامعه آن‌هم به واسطه دولت‌های غیر چندان قدرتمند، نقض غرض است. در دیدگاه مغایر با رویکرد کوریوراتیسمی این اقتدار از جامعه به سمت دولت جریان دارد و نه برعکس. این دیدگاه دولت و مقامات آن را تابع تمایلات و حتی تحت کنترل گروه‌های ذی‌نفع با طبقات اجتماعی جامعه می‌دانند. این تعارض بین دیدگاه‌های «جامعه‌محور» و «دولت‌محور» در کشورهای پیرامونی جای تأمل بسیار دارد و شاید از این‌رو است که «دولت‌های کوریوراتیسمی در کشورهای پیرامونی (جهان سوم) سرانجام تلخ و ناخوشایندی دارند، هم برای دولت‌ها و هم برای مردم. این الگو، صحنه سیاسی را شکل می‌دهد که هریک از طرفین مترصد فرصتی‌اند تا در بزنگاه‌ای از پشت به یکدیگر ضربه بزنند.

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری:
بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اعضای ستاد کنگره شهدای استان هرمزگان که در تاریخ ۲۵ آذر ۹۸ برگزار شده بود، روز پنجشنبه در محل این همایش در بندرعباس منتشر شد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار با اشاره به سابقه طولانی مجاهدت و مبارزه مردم هرمزگان، شجاعت و دفاع از حق را

عناصری بالارزش و نهادهینه‌شده در این منطقه دانستند و خاطرنشان کردند: تجلیل از شهیدان کاری لازم و وظیفه‌ای بر عهدہ همه ماست؛ چراکه سیاست و حرکت خبیثانه‌ای با هدف به‌فراموشی‌سپردن نمادهای انقلاب به‌ویژه جهاد و شهادت جریان دارد که باید در مقابل این سیاست ایستاد.مقام معظم رهبری هر شهید را فارغ از سواد و سن‌وسال آن،

مقام معظم رهبری:

جریانی به دنبال فراموش شدن جهاد و شهادت است

نمادی از فداکاری و آمادگی برای جان‌دادن در راه دفاع از حق خواندند و با تأکید بر لزوم معرفی این نمادها و الگوهای بسیار ارزشمند به جوانان افزودند: در نقطه مقابل حرکتی که سعی می‌کند دلبستگی‌ها را به نمادهای فساد، دنیاطلبی و هززه‌گرایی جلب کند، تبیین چهره‌های تابناک شهیدان موجب خواهد شد جوانان به آنان دل ببندند و راهشان را دنبال کنند.

عارف در نشست شورای عالی سیاست‌گذاری جبهه اصلاح‌طلبان با رابطان استانی:

از هیئت‌های اجرائی گلایه جدی داریم

موسوی‌لاری: رفتار هیئت‌های اجرائی درباره ر دصلاحت‌ها بدعتی جدید است که رئیس‌جمهور هم زیر بار آن رفته

عارف خاطرنشان کرد: «مخاطب ما مردم هستند و این واقعیتی است که با آن روبه‌رو هستیم. جوانان باانگیزه باید در میدان قرار بگیرند.» وی با بیان اینکه مردم را باید به مشارکت تشویق کنیم، گفت: حضور مردم بسیار مهم است. انقلاب ما یک انقلاب مردمی بوده که با اتکا به انتخابات به اینجا رسیده است. مردم با صندوق‌های رای حرفشان را می‌زنند و مهم‌ترین راهبرد ما باید این باشد که مردم به پای صندوق‌های رای باییند. وی افزود: مسئله بعدی حفظ، تقویت و انسجام درون جبهه اصلاحات است. ما نباید این وحدت و انسجام را قربانی یک نفر کنیم. نباید بگوییم که رفیق من نیامد، بکشم کنار و دعوا کنم و تفرقه ایجاد کنیم. مسئله ما حفظ انسجام است که در دهه ۹۰ اتفاقات خوبی صورت گرفت؛ بله، اشکالاتی هم وجود داشت که باید برطرف شوند. ما باید به یک‌جمع‌بندی روشن برسیم و ضعف‌ها را آسیب‌شناسی کنیم. ما باید وحدت را حفظ کنیم. نیاز به همدلی داریم که در آن نمی‌توانیم گزینشی عمل کنیم. همه باید در زمینه حفظ انسجام و وحدت با یکدیگر همکاری داشته باشند. عارف با اشاره به شاخص‌های انتخابی برای کاندیدها عنوان کرد: در زمینه معرفی کاندیدها سندهای مهمی نهایی می‌شود و شاخصه‌های مهمی برای کاندیدا در نظر گرفته می‌شود تا بتوانیم کاندیدای اصلح را انتخاب کنیم.»

او تأکید کرد: «ما چهره‌های تأثیرگذار با محبوبیت نه‌فقط منطقه بلکه با مقبولیت ملی انتخاب خواهیم کرد؛ زیرا مسئولیت نمایندگی منطقه‌ای نیست. اگرچه به دلیل آنکه کاندیدها در زمان انتخابات قول‌ها و تعهدات منطقه‌ای می‌دهند، بعد از انتخاب‌شدن نیز دنبال آنها می‌روند و وظیفه ملی خود را فراموش می‌کنند. نماینده از هر جایی نباید، یک مسئولیت ملی دارد؛ بنابراین ما باید فردی را انتخاب کنیم که با توجه به این شاخصه‌ها اقدام کند.»

رئیس شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان با بیان اینکه پیش‌فرض ما نباید پیروزی در انتخابات باشند، بلکه باید برای پیروزی برنامه‌ریزی کنیم، گفت: «باید ببینیم چه سازوکارهایی باید به کار بگیریم تا در حوزه‌های انتخابیه پیروز شویم.» او تأکید کرد: ان‌شاءالله با توکل بر خداوند تلاش خواهیم کرد مردم به صحنه انتخابات باییند و پای صندوق‌های رای حاضر شوند. عارف ادامه داد: باید ببینیم راهبردهای ما چیست؟ شعار ما باید انگیزه ایجاد کند و آنان را تشویق به حضور کنیم. وی با اشاره به مبنای نامه نامزدها گفت: «مبنای‌نامه نسبتاً قابل قبولی در مجلس دهم داشتیم که در شوراها اصلاح کردیم.»

رئیس شورای عالی سیاست‌گذاری جبهه اصلاح‌طلبان در ادامه با اشاره به طرح سرا گفت: «جوانان اصلاح‌طلب طرح خوبی برای انتخاب کاندیدا مطرح کردند که اگر اجرائی شود، از هزینه‌های غیرضروری در بستن لیست که مطرح می‌شود، جلوگیری می‌شود. شورای عالی

ایشان همچنین جزایر استان هرمزگان را از جنبه‌های امنیتی، اقتصادی و تاریخی مهم و حائز توجه دانستند و با تأکید ویژه بر جزیره هرمز گفتند: البته اطلاع دارم که مردم در جزیره هرمز واقعا دچار مشکلات مالی هستند که باید هم مسئولان استانی و کشوری و هم جریان‌های انقلابی به آن منطقه بپردازند و برای حل مشکلات آن اقدام کنند.

سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان و هیئت‌رئیس بسیار روی این طرح وقت گذاشته است تا نامزدهای اصلح را انتخاب کنیم.» در ادامه این نشست، عبدالواحد موسوی‌لاری، نایب‌رئیس شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان گفت: «ممکن است ما به نوع کارکرد نیروهای مرتبط در دولت، مجلس و شوراها انتقادهایی داشته باشیم؛ در پاره‌ای از موارد نیز دوستان ما به دلیل عملکرد بعضی دستگاه‌های دولتی که خودمان برای آنها سرمایه‌گذاری کرده‌ایم، سر به زیر هستند.» او ادامه داد: «ما امروز با یک پیش‌فرض در انتخابات شرکت می‌کنیم، به اعتبار اینکه اصلاح‌طلبان اکثریت جامعه را نمایندگی می‌کنند و اکثریت جامعه خواستار تغییر و اصلاح است و اگر کسانی بخواهند این فکر و نگاه را نمایندگی کنند، همین شورای عالی اصلاح‌طلبان هستند. آنچه ما به آن می‌بالیم، این است که اکثریت جامعه را نمایندگی می‌کنیم.» موسوی‌لاری با بیان اینکه مردم در شرایط جدید از ما بسیار جلوتر رفته‌اند و خواست‌ها و مطالباتی دارند، افزود: «حال چه باید کرد؟ این جمعی که اکثریت را نمایندگی می‌کند، باید از انتخابات کنار بکشد؟ نتیجه‌اش این می‌شود که بدون دردرس دیگران همه چیز را می‌گیرند و چیزی عاید ما و اکثریت نمی‌شود.» وزیر کشور دولت اصلاحات تصریح کرد: «ما در انتخابات شرکت می‌کنیم، لیست‌دادن منوط به آن است که کاندیدا داشته باشیم؛ این حرف کاملا مشخص است. ما می‌خواهیم حضور داشته باشیم. کاندیداهایی هم داشتیم که تعدادی از آنها به دلیل فضای خاص ثبت‌نام نکردند و تعدادی هم آمدند که با بدعتی روبه‌رو شدیم.» او خاطرنشان کرد: «هیئت‌های اجرائی محصول جریانی غیر از جریان مجری انتخابات است که این بسیار عجیب است. این یک بدعت است که وزارت کشور زیر بار آن رفته و پذیرفته و لاید رئیس‌جمهوری هم زیر بار رفته است.»

این عضو هیئت‌رئیس‌ه شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان ادامه داد: «نفس حضور دوستان برای این است که ما می‌خواهیم حضور داشته باشیم. این مشکلات هم جدید نیست و از گذشته هم وجود داشته است.» او تأکید کرد: «شورای عالی نماد اتفاقی و جبهه‌ای جریانی است که فقط به انتخابات محدود نمی‌شود و پروسه انتخابات تمام شود، باز هم کار ما ادامه دارد.» موسوی‌لاری خاطرنشان کرد: «چند حزب در شورای عالی سیاست نیامدند، حال خودشان باید تصمیم بگیرند که می‌خواهند باز به مسیر تکروری ادامه دهند یا اینکه جذب شوند.» این فعال سیاسی اصلاح‌طلب بیان کرد: «در بحث هیئت‌های اجرائی، وزارت کشور بسیار به عمل کرده است، با بعضی از استاندارها صحبت کردم که این چه اتفاقی است که رخ داده؟ گفتند ما مقاومت کردیم ولی آقایان در وزارت کشور گفتند باید انجام دهید.» او افزود: «در شیراز به خاطر رفتار همین هیئت‌های اجرائی، فرماندار تصمیم به استعفا گرفت. معتقدم تحلیلی انجام نشده است. هنگامی که هیئت‌های اجرائی از سوی مجری غیر از مجری انتخابات، انتخاب می‌شود، چه اتفاقی می‌افتد. نتیجه این کار نیز این شده است که در بعضی از جاها حق‌گششی صورت گرفت. هیئت اجرائی باید تشخیص دهد فرد صلاحیت دارد یا خیر؛ احرار نکردیم چه حرفی است؟.»

موسوی‌لاری ادامه داد: «درعین‌حال که از دستگاه‌های مختلف گله‌مند هستیم، بحث انتخابات مهم است و همیشه هم گفته‌ایم اصلاح‌طلبان با صندوق‌های رای قهر نمی‌کنند؛ اما این فکرکردن در معنی آن نیست که روزی یک برگه در صندوق می‌اندازیم، خیر، می‌خواهیم صندوق‌های رأی مؤثر باشد؛ دوستان بدانند که باید تلاش کنیم و امید دهیم.»

و حالا نمایندگان در صحن باید به آن رأی بدهند. نمایندگان می‌گویند یارکشی‌ها و نزاع رسانه‌ای مخالفان برای رد کلیات بودجه در صحن هم ادامه خواهد داشت. امام جمعه مشهد دیروز از تریبون نماز جمعه خطاب به اعضای کمیسیون تلفیق گفت: «بودجه مال این مردم گرفتار است، چون کشور در فقر است. شما منابع درآمدی بودجه را چه دیدید؟ آیا بودجه متکی به فروش یک میلیون بشکه نفت با بودجه شرایط جنگ اقتصادی تطابق دارد؟ این چه بودجه‌ای است که شما کلیات آن را تصویب کردید؟» او گفت بودجه مشکل‌گسری بودجه در لایحه دیده نشده و این بار خطاب به نمایندگان مجلس گفت «شما نمایندگان از خدا بترسید؛ این بودجه تصویب‌شدنی نیست».

با این همه به نظر نمی‌رسد اجماع دو فراکسیون امید و مستقلین بر سر رد کلیات بودجه در صحن مجلس شدنی باشد. هرچند جریان پایداری در این مقطع هویت خود را بر تخریب دولت به هر نحوی تعریف کرده باشد و از گفتن آن نیز ابایی ندارد. مجتبی ذوالنوری رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس گفته بود «وظیفه‌ما به‌زیرکشیدن رئیس‌جمهوری است.» میرزایی‌نیکو عضو فراکسیون امید در این باره گفت مخالفان بودجه «ترجیح می‌دهند مسیر را به سمت بی‌قانونی‌بند بردن در فضای منززل‌ول و غبارآلود به

تلاش‌های مخالفان ادامه‌دارد

کلیات بودجه در کمیسیون تلفیق تصویب شده

روزنه

کدخدایی درگفت‌وگو بافرانس ۲۴:

باید به دغدغه‌های معترضان گوش داد

● **ایستا:** سخنگوی شورای نگهبان با اشاره به ناآرامی‌های اخیر در ایران گفت: باید به معترضانی که دغدغه معیشت دارند احترام بگذاریم، به دغدغه‌هایشان گوش دهیم و ببینیم مشکلاتشان چیست. عباسعلی کدخدایی، در گفت‌وگوی اختصاصی با شبکه فرانس ۲۴ درباره ناآرامی‌های اخیر ایران در پی اصلاح قیمت بنزین گفت که باید میان کسانی که درباره «مسائل مربوط به معیشت و اقتصاد» به‌طور قانونی تظاهرات می‌کنند، مانند اعتراضاتی که در فرانسه و عراق اتفاق افتاد و کسانی که فقط قصد «خراب‌کاری» داشتند، تمایز قائل شد. کدخدایی اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران همیشه با دقت به معترضان صلح‌جو گوش سپرده است؛ مقامات باید پاسخ‌گوی خواسته‌های بحق مردم باشند اما بدیهی است که وقتی آشوبی ایجاد شود، خراب‌کاری باشد و به مراکز دولتی آسیب وارد شود و اموال مردم تخریب شود، این مسئولیت نیروهای امنیتی و پلیس است که وارد عمل شوند و طبیعتاً در چنین عملیات‌هایی، حوادثی نیز رخ می‌دهند. او ادامه داد: ما باید بتوانیم میان کسانی که برای معیشت خود اعتراض می‌کردند که باید به آنها احترام بگذاریم، به دغدغه‌هایشان گوش دهیم و ببینیم مشکلاتشان چیست و کسانی که مرکب اقدامات ارباب‌گری و خراب‌کاری شدند، تمایز قائل شویم. سخنگوی شورای نگهبان در ادامه مطرح کرد که کسانی که شاهد رویدادهای ایران از خارج هستند، همیشه دقیق‌ترین درک را ندارند و «متأسفانه، تحلیلی که بیرون از ایران انجام می‌شود، همیشه تحلیل درستی نیست». کدخدایی درباره قطع‌شدن دسترسی به شبکه اینترنت بین‌المللی، در ایران در ناآرامی‌ها گفت: اگر یک جاده یا شاهراه وجود داشته باشد و توریست‌ها باییند و کاری انجام دهند، اولین کاری که با آن شاهراه می‌کنید، چیست؟ آن را می‌بندید. لازم به توضیح است این مصاحبه در حالی انجام شده است که در چند روز گذشته فرانس ۲۴ گزارش‌ی از ناآرامی‌های آنان منتشر کرده بود و واکنش‌های بسیاری در پی داشت.

تأکید دوباره حدادعادل روی طیف خاکستری اصولگرایان به دنبال جذب

● **شرق:** غلامعلی حدادعادل که دبیر شورای ائتلاف نیروهای انقلاب اسلامی یا همان شورای ائتلاف اصولگرایان است، در نشست تشکیل‌های اصولگرا با جامعه روحانیت گفته است: «تلاش ما معطوف بر این است که برچسب مهندسی شده‌بودن انتخابات عنوان نشود. ما بنا نداریم فهرست تهیه کنیم، بلکه فرایندی را به‌عنوان فرمول کار تعریف کرده‌ایم که باید اجرا شود و باور داریم این فرایند روش منطقی بی‌طرفانه‌ای است.» او که چهار سال قبل نیز سخنگو و مسئول شورای وحدت و ائتلاف اصولگرایان تهران بود و بسیاری معتقدند فهرست تهران اصولگرایان زیر نظر او تهیه و تنظیم شده بود، این بار گفته که کار وحدت بسیار دشوار است. بار قبل حدادعادل به‌طور تلویحی گفته بود برای اینکه مقابل تشفت و انتشار چند فهرست گرفته شود، به جبهه پایداری و جریان‌های همسو و نزدیک به آن سهمی بیشتر داده شده بود. این بار اما گویا اصولگرایان هنوز بر سر دادن این سهم، به توافق نرسیده‌اند و باید حداقل خود را ناچار به آن نمی‌بینند؛ شاید هم چون خود را تقریباً بدون رقیب می‌پندارند، چندان دغدغه وحدت ندارند؛ تا جایی که بارها اعلام شده احتمالاً اصولگرایان با سه فهرست وارد کارزار انتخابات شوند. حدادعادل هم با بیان اینکه تقریباً رسیدن به یک فهرست واحد کاری دشوار است، گفته: «وحدت شرط لازم برای پیروزی است، اما شرط کافی نیست و ما باید تلاش کنیم طیف‌های متدین و انقلابی را از لایه‌های مختلف جامعه پای صندوق‌های رای بیاوریم و گفتمانی مدون طرح و عرضه کنیم که طیف‌های خاکستری جامعه هم به آن گرایش پیدا کنند.» در همین ارتباط، احمد سالک‌کاشانی، عضو جامعه روحانیت مبارز، درباره صحبت‌های اقتدارگرا، دبیرکل جبهه پایداری که گفته «اگر به لیست واحد نرسیدیم، مشترکات لیست را بالا ببریم، اظهار کرد: گذشتگی‌ها می‌گویند «به اجماع برسیم»، اما در ۴۰ سال حتی بعد از ارتحال امام، اعضای مجلس خبرگان در انتخاب رهبر معظم انقلاب به اجماع نرسیدند و برخی نظر دیگری داشتند. او با بیان اینکه موضوع اجماع با وحدت فاصله دارد، افزوده است: «شیوه رسیدن به وحدت، عمل بر اساس نظر اکثریت است. مجلس با نظر اکثریت قانون تصویب می‌کند یا در همه شوراهای مختلف، نظر اکثریت سلاک مطرح می‌گیرد.

آقایان (پایداری) موضوع اجماع را مطرح می‌کنند، برای اینکه لیست دیگری داده شود. اگر قرار است وحدتی شکل بگیرد، همه باید به اصول باییند باشند. البته این پیشنهاد که بباییم مشترکات بین لیست‌ها را تقویت کنیم، این هم یک نوع شیوه وحدت محسوب می‌شود، اما اینکه چقدر توفیق به همراه داشته باشد، جای بحث دارد.» او البته نگفته نقطه‌نظرش درباره این اظهارنظر دبیرکل جبهه پایداری که گفته است: «اصولگرایی دیگر منسوخ شده و با آن کاری نداریم» چیست؟ به‌تازگی دبیر کمیسیون ماده ۱۰ احزاب، برای چندمین بار فعالیت جبهه پایداری را غیرقانونی اعلام کرده بود.